

var det Beløb, der er tilstrækkeligt eller omtrent tilstrækkeligt til at tilbagebetale de løbende Veksellaan, thi det var en Nødvendighed, at disse løbende Veksellaan en Gang maatte afløses af et fast Laan. Det var ikke nødvendigt, at det skete lige i dette Øjeblik, men det var nødvendigt en Gang at faa dem afløst af et fast Laan, og det var nødvendigt, at denne Afløsning skete i eet Træk. Man kunde sige herimod, at hvis det havde været lettere at opnaa et fast Laan til et lavere Beløb, hvorfor saa ikke tage det og saa komme igen en anden Gang. Dette vilde dels have været en Fremgangsmaade, jeg ikke tror havde ladet sig praktisere, thi hvis Beløbet skulde have en nogenlunde Størrelse, vilde det sikkert have været en Betingelse, at man i en vis Periode ikke kom igen med Begæring om udenlandske Laan, og dernæst vilde en saadan Ordning ikke have skabt den Tryghed, som en fuldstændig Afløsning af Veksellaanene skaber, og endelig tror jeg ogsaa, at en saadan Ordning: gentagende at søge Lovgivningsmagten om Samtykke til Optagelse af udenlandske faste Statslaan, vistnok vilde have sine politiske Vanskeligheder. Det maatte da af disse forskellige Grunde være ret klart, at det faste Statslaan, vi skulde søge, maatte have en saadan Størrelse, at vi dermed kunde afslutte Laaneforhandlingerne, at vi dermed kunde blive af med Veksellaanene og faa det hele Forhold konsolideret. Jeg indrømmer vel, at det kunde have været ønskeligt at styrke Kassebeholdningen og Reservefonden noget ved denne Lejlighed. Jeg har derfor ogsaa ved Forelæggelsen af Laanelovforslaget antydte eller forbeholdt mig eventuelt at søge Bemyndigelse til Optagelse af et indenlandsk Statslaan paa ca. 10 Mill. Kr. til dette Formaal, hvis det viser sig at være nødvendigt — jeg er ingenlunde sikker paa, at det vil vise sig at være nødvendigt, og kan det undgaas, bør det undgaas. Men jeg har god og gyldig Grund til at tro, at hvis det viser sig ønskeligt, vil et saadant Laan kunne placeres gennem danske Banker.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), som jo var den, der var længst ude i denne Sag, anvendte en ikke ringe Del af sin Tale til at gengive de Udtalelser imod 4 pCts Typen, jeg var fremkommen med under tidligere Laaneforhandlinger her. Det er ganske rigtigt; jeg har i det længste søgt at undgaa at komme ind paa 4 pCts Typen, fordi jeg havde og har den Opfattelse, at

hvis vi havde kunnet afslutte Laanet til 3½ pCt., vilde det have været gunstigere, der vilde da kunne være naaet en gunstigere effektiv Rente. Men naar det ærede Medlem af mine tidligere Udtalelser angaaende et 4 pCts Laan drager den Slutning, at jeg derved selv har erkendt, at det at stifte et 4 pCts Laan i og for sig betyder at træde ned i de laansøgende Staters anden Klasse, har det ærede Medlem ganske misforstaaet mig. At det ærede Medlem, lige fra vi begyndte Forhandlingerne om Laanspørgsmaalet, saa energisk har holdt paa, at det burde være et 4 pCts Laan, kan jeg ikke finde forstandigt og nyttigt gjort af det ærede Medlem, thi det ærede Medlem lagde derved en vis Pression paa Regeringen. Det er noget, som ikke saa sjældent er mødt mig under de foreløbige Forhandlinger, at man har sagt, at man begærede jo selv i den danske Rigsdag 4 pCts Typen, saa der var ingen Mening i vedblivende at søge 3½ pCts Typen. Hvorvidt det at søge 4 pCts Typen er at forringe sin Stilling i de laansøgende Staters Række, afhænger ganske af Tidspunktet. Hvis Danmark paa en Tid, da begge de andre nordiske Stater kæmpede for at undgaa 4 pCts Typen og endnu haabede paa at kunne bevare helt eller delvis gennem Differé-Laan 3½ pCts Typen, som de ogsaa ansaa for fordelagtigt, og som f. Eks. Norge stræbte i det længste at opretholde, da havde gjort Begyndelsen og var gaaet ind paa 4 pCts Typen, vilde det ganske vist i det Øjeblik efter min Mening have været at sætte os ned i en anden og ringere Klasse end Norge og Sverige. Nu er Norge gaaet over til 4 pCts Typen, og jeg anser det for givet, at saavel Norge som Sverige og andre med os ligestillede Stater maa, hvis de skulle stifte nye Laan i den Tid, vi kunne overskue, sandsynligvis gøre det paa samme Maade. Derfor betyder det at gaa over til 4 pCts Typen nu for os paa ingen Maade det samme som, hvis vi havde gjort det paa den Tid, da det ærede Medlem anbefalede at gøre det.

Jeg skal ikke lade mig friste af det ærede Medlem (Schovelin) til at anføre de Finansautoriteter, jeg selvfølgelig paa ethvert Trin har raadspurgt, ud over de Embedsmænd i Ministeriet, som ere kaldede til at være mine Raadgivere i denne Sag. Jeg skal skænke det ærede Medlem hans Udtalelser om, at det rimeligvis var Folk, hvis Mening der ikke kunde lægges nogen Vægt paa, og jeg skal ikke lade mig friste til